

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مع الت شكر قبول ونشر اولونور

دینی، علمی، ادبی، اجتماعی

اداره خانه سی :
بایزید جامع شریفنک تربہ قاپیسی
قارشیسندہ

مرکز توزیعی :
باب عالی جادہ سندہ (اتحاد
تجارت) کتب خانہ سی

آبونہ بدلی :
سنہ لکی ۱۰۰ غروش
آلتی آیلنی ۵۰

مالک اجنبیہ ایچین ۲۵ غروش ضم
اولونمالیدر .

آبونہ قیدی معاملہ سی ہر سنہ نک برنجی
وایکنجی آلتی بندن اعتباراً اجرا اولونور

مخبر

۱۳۳۸

جمہوریہ اسلامیہ ایران

صاحبی، مدیری، محرری :

یازانک شخصیتی دکل، یازینک اہمیتی
نظر دقتہ آلتیر .

کلن یازیلردن شایان قبول کوردولنلر
تاریخ میراسیلہ درج ایدیلیر .

کوندہ ریلہ جک آثار، اوقوناقلی
ومختصر جہ یازیلش اولمالیدر .

فی: غروش
۱۰

ربیع الاخر
۱۳۴۲

جلد
۴

عدد
۴۲

مصرده مولد نبوی

مصرده مولد نبوی کونی حلول ایتمه دن اول
بتون شهر و کویلرده شلک حاضر لقلری باشلار .
طیعی الکبیوک شلک قاهرده یاییلر . دیگر شهر
و کویلرده شلکلر کونلرجه دوام ایتمه ده در . قاهرده
عباسیه سمته رسمی مراسم اجرا ایدیلر .
استانبولده تقسیمده کی تعلیمخانه دن بر از اوراق
مستطیل الشکل بر میدان وارد که عباسیه میدانی
تسمیه اولور .

جیل بک زاده پهلوان تحسین بکله عباسیه یه
کیدییوروز تراموایلر ختجاختج .. نهایت بریسنک
کنارینه آسیدق . هر موقعده قادین ارکک تراموایه
اوشوشیور . بیلتجینک ایشلمه سی قابل دکل . عباسیه یه
کیدنجیه قدر اوچ یرده تراموای دوردی . هر
سفرنده سکزاون بیلتجی هجوم ایدوب یولجیلرک
بیلتی اولوب اولمدقلری معاینه ایدیورلر . هر
ققادن برس چقیور . صاللان ماللان ، ایتله
قاقنه نهایت واردق . یوروک لازم . چونکه تراموای
چوق کریده دورویور و تکرار دونیور . بزه
برابر قادین ، ارکک ، چولوق ؛ چو جوقدن مرکب
خلق یوریور . صاعلی صوالی بوتون قالدیرملری
صایجیلر قابلامش :

خرماجیلر ، انجیرجیلر ، الماجیلر ، سمیدجیلر
المی شکری و صوصام صاتانلر ، تکرلی تکرلکسز
صالاشیورلر اوستنده تل قداشجیلر ، مقارنه جیلر ،
بورکچیلر ، ایکی اوچ بوط و قابورغینی تله آصمش
اوکنده کی آتشد بر دقیقه ده کولباصدی پیشبرنلر
شیش کبابجیلری ، مصر قیزارتانلر ، بر از اوتده
صوده پیشمش ترمسجیلر (ترمس : حیواناتنددر .
فاصولیه ایله بقله یه بکزه ر) بتاناجیلر (بتانک
کستانه لذته مالک طاتلی بر نوعی) طعامیه جیلر ،
(طعامیه مصر بقله سنک خوریله یا بلش کوفته لر در)
پیده ویمورطه جیلر ، طورشو جیلر ، شکر قامیشجیلری

لقمه جیلر ، لوقوجیلر ، جیجیلی ییجیلی بیک شکری
بیغیدیه طولوتزکاهلر . بوتون بوصایجیلرک بوقازلری
پیرنارجه سنه باغریشه رق صاندقلری ماللرک نفاستی
اعلانلری کنیش جاده اوزرنده آقان خلق و بو
خلق یاراراق یوروستی اژدر کی کوکرم تن واورنه لی
بر برینه قاتارق کچن اوطوموییلر ، آسایشه مأمور
سواری بریولیس و بوتون بو آقینتینک هوایه قالدیردی
توز بولوطی . یور یوروز ، آرقه مزده بر اقدیمز اون
صایجی یه مقابل اوکزه بکرمی بولیوروز . هپسی
حایقیریور . صوجیلر ، شرنجیلر علی ملالاناس
برکوشیه مندیقل قدر حصیر سروب یاننده کوچک
برمنغالی و برقاق قنجالیه قهوه سنی قورانلر ، غمیزجیلر
(موشموله یه بکزر بریمشدر) غوافه جیلر (غوافه
اوراق بر ایوایه بکزه بوب تخته قوریسی کی قوقار
بریمشدر . فقط بیچکه آلیشان اوقوقونی دویماز .
شفالیدر دیه خلق قاپیشیر . ذانا مصرده خلق غندنده
هیچ بریمش یوقدرکه شفابخش اولماسون و اوزرینه
حدیث شریفلر قوندورولماسون) نه بر چوق هم
قصاب ، هم کولباصدیجیلرک ، قاباق و پطلیجان
قیزارتانلرک دو مانیه توتسولندکدن ، انواع صایجیلرک
کوردولیلری . فریادلریله قولاغمزک سمع حاسه سنی غیب
ایدرکی اولدقدن بومبارک کونک شرف و حرمتنه
یری ترک ایدوب هواده صف صف بولوط تشکیل
ایدن توزلری یاردقدن صکره میدانه ابریشدک .
فقط قاتلی ایلروله مک . بر آن اولدی که ایلرله مک
دکل ، اوکده کیلرک ایتمه سیله کیریلیوردق . آرقه مزی
ایسه آقینتی چابوچاق دولدیرمشدی . آرتق تام
خلقک اورتنه سنده یز . آرتق هرکس کندی جاننه
دوشمش . بوانسان دکزی را کد دورسه یانه کزر
محقق قیلدانا حق . فقط اک اهمیتز بردالغه حق یوز
جانی بردن یاقیور . کند مزه حاکم دکاز . اوکزدن
آرقه مزدن نه هوا کلیرسه او هوانک حکمنی ایسر
ایسته مز^{۱۱} اجرا ایدیوروز . آمان ایغم ، نه ...

سند . الخ کبی شکایتی بر بری تعقیب ایدیور
بر شکایتی به اون تسلیی وارده مالش مالش =
زیانی یوق . اوت قولاغک دویدینی بر مالشله اوزرینه
باصیلان آباق ، آجیسی اونوتسه نه اعلا . بن کنیدی
شمکیلک میشه کووده لی بهلوانک آرقانده هر تورلو
فورطنه دن مصون بر قویده امنیتده عدا ایدیورم .
فقط اوکنده بنمکی کبی دالغه قیرانی اولیان قاب قارا
اسر بر بنت بلد (محله قیزی) آباغک آجیسیله
لا قیردینی شاسیریور . اوکنده کی ارککه جان
حولیه : یاختی (یاختی - همشیره) دیه باغیریور .
ینه صاعدن صولدن قیزه تسلی : « مالش مالش »
قیزک آباغنه باصان ارککی ایسه توپیخ « بعدین
انت یارغله (رجل) » صرده ج ، غ کبی تلفظ اولنور)
اوج درت کیشی مناقشه به باشلابور . بر دردنجی
« صلی علی النبی » دیه مناقشه به کیریور . صلی علی
النبی به بر قاچ کیشی همان « اللهم صلی علی النبی ... »
دیه جواب ویریور .

فقط بوسفر آلا ی ایدلرک آباغی ازیلدیکندن
آجی فریادی صیرمسی بونلره کچور .

اولدیغمزیده تام خلق آراسنده یز . بک جوق
کجه دن برشی حس ایدر کبی اولدم . آکلاشلدی که
قولاغمز ، کوزلریمز ، آباقلر مز کبی بورنمزدده چله سنی
دولدر اچق : نوعی کنیدینه منحصر بر قوقوسی .
هرملتک کنیدینه مخصوص بر قوقوسی وارمش .
یزده حاللرک قوقولری مشهور سه ده بوقوقواونلر ککنه
هیچ بکزمه مکده ایدی . اوکمزده باغلی اکسلر ،
بورصوق دهریلی صوراتلر ، آقش کوزلر ، تری
وکیری درت قاریش یوقاری به چیمش فسلر ،
رنکنک نه اولدینی آکلاشیلماز ، آرتق دیکیلمه به ،
یامانه به تحملی اولیان یرنیقلری ایچندن اسر
وکیرلی بر دری میدان ووران جلیه لر (انشاری) ..
آراسنده یز . جوق شکر بوسفر بورنمزدن معده مزه
صیرا کله دن بن ینه بهلوانک ، اوده کنیدی قوتنک
سایه سنده (اوت یاشاسین قوت) نام اوکه کلدک .

رسمی مراسم اجرا ایدلمکده ایدی . قایینه
رئیسله بعض ناظرلر مولد نبوی قرائتده حاضر
بولنق اوزره آلایه کلش و مأمورین مخصوصه ،
باشلرندم ازمرا الشریفله طرق صوفیه شیخلری
اولق اوزره علما و مشایخ طرفدن قارشیلانمشدی .
مراسم پنجه صاحب المعالی (رئیس الوزرا)
میدانی ترک ایتدیلر و میدان ده خلقه آچیلدی .
ایلك نظر دفته چاربان اسعاجیلر اولدی . بونلر هر قضاده
ایلك یتیشن وایلك نداوی بی یاپان کیسه لر در .
میدانه هر وزارت (یزده کی نظارت ویا وکالت
معادلدر) یان یانه چادیر قورمشدی . چادیرلرک
ایچی نوع نوع هندسی متلون خطلردن متشکل
آرا به سک شالردر . چادیرلرک اوکلرینه قاسم بانی
والخ کبی چیچکلر ویشیلکلر قونمشدی . قنابه
وصندالیرلی اطراف تختیسی یالیزلی قرمز
قدیفه دندر .

موجودلری ایچنده اک کبار واک آغیری
« خاصه » نک ایچی و قنابه لری صافی قویو قرمز
اطلسدن معمول چادیری بولنوردی . اوقاف
وحریه نک چادیرلری ده دیگرلرینه نسبتاً متایزدی .
وزارت چادیرلرندن ماعداطرقتلرک ده (ازان جمله
سعدیه ، سلامیه ، کناسیه الاحمدیه ، ابراهیمیه
الشهاویه ، احمدیه بطوحیه ، رفاعیه ، صوفیه)
بر چادیری واردی . اوت کیلر قدر زنکین و بویوک
اولماقله برابر بو چادیر لوکس لامباری ، یکی
دنیا لره سوسلنمشدی . بعضیلرندم کنیدیلرینه
مخصوص ذکره باشلامشلردی . اورتالق یواش
یواش قارادیور . لامبار ، الکتریکلرک توك
یاغنه باشلادی . چادیرلر مستطیلک اوج گوشه
یاغش اولدیغندن بر گوشه سی هواشی فشکلری ایچون
آیرلشدی . کز یوزده ، قالابالق کیتدکجه قویولاشیور .
هرجنسدن هر صنف و طبقه دن خلق بو کونک بو
ساعتده بر آرا ده حشر نشر اولیور . بر انشاریلینک
یاننده آمریقان بیچینده انواب کینمش ، بیغی تراشلی ،

تراموایی بوسوتون کری به آتمشله، بز
دونیورز. فقط خلق شدتی محافظه ایدن بر آقینی
شکلنده توز و دومان سیسنی یارارق کلیور .

۲۳ تشرین اول ۹۲۳

بر آزده مصرک احوال عمومیه سندن بحث ایدیم :
بو کون قوسک لزومنی او کره نیک ایچون
هر حالده مملکتدن آیریلق و دیشاریدن مملکتک
وضعیتنی کورمک لازم . بو وضعیت نه الیمدر
بیلسه کر . آکلاتمق غیر قابل . بالقان حربندن
اولکی خریطه بی آجک . او خریطه هیچ بر معنا
افاده ایتمز . نه اوقوتانلر ، نه اوقویانلر اواراضی بی
دویمورلر ، حس ایتیمورلردی . خریطه ده
بر نقطه نیک نه اولدیغنی او نقطه ده یاشامقله
قابل . بن بو کون مصرده ایم . مصر صوک سکر
اون سنه اولیسنه قدر بزم ایمش . بزم لسانمز ،
بزم عادتلمز ، بزم حیاتمز بوراده حکمران ایمش .
سودان یولنی تورک ضابطلرینک صولادیغنی قاتله
آچمشله . بو کون اورادن میلیونلر قازانیورلر .
مصر ، سودان .. دیله قولای . کلوب کورمه لی نصل
اجنیلر سولوک کی مملکتی امیورلر . مصرده
صورتاً بر استقلال اعلان ایدلدی . بزم مشروطیتدن
صوکره نه خطالره دوشدک ایسه بوراده کیلرده
عینی خطالی یولده لر . غزته لرك ، تلغرافلرك رسمی
حوادثلرینه باقیایک . مصر لفظاً استقلال آلدی ،
فقط اداره اقتصاداً اسیردر . مصر حقیقتاً بر
یونان مستملکه سیدر . ایکی یوز بیکنن فضله
روم . اک او جرا کویلره قدر کیرمشله . مصرده
توتون زرعی ممنوعدر . ادخال اولتور و حکومت
کیلو ویا اوقه باشه ۸۰ غموش و بر مصر لیراسی
آلیر . بوراده کی اوتوز بش اعمالخانه دن ایکسی
اسلام ، دیکرلری روم وازمنی . (صوک زمانده
آمریقالیلر بر چوق اسمی صاتین آلمش) اسکندریه ده
پاموق بورسه سی واردور . اخراجات یاپانلرک

مدور کوزلکلی بری ، اونک یاننده لباس مخصوصیه
بر طرابلس غربلی ، بر بربری ، تکرار بر شوق
یک ، بردیلنجی قلیقلی ، چولوق چوجوق . آرایه
صاتیجیلر قاریشمش . پولیسلر خلقی مخیل بر خطدن
فضله دیشاری بر اقامقه جایلیور . ایتیمه لر قاقیشمالر .
چادیرلرک آرقاسنده اوراق چادیرلر ایچنده
تیارولر ، صالینجاقلر ، ینه قارلرینی یاقش بیک
بر چشید صاتیجیلر و بر آزا اوده ده تک توك بره
چومه لمش قارالتیلر بو قدر چوق و بو قدر اوجوز
صاتیجیلرک معده لرینه دولدیردیغنی یوکلردن
خفیفلمکده لر .

تکرار خلق ایچنده بز . پهلوانی غیب ایتدم .
چیکنه نیورم . بر کوشه به چکیله ایم ممکن دکل . آچیفه
چیقایم قایلیم ؛ الله چیکنه نن ، ازیلن قیریلان اون
پارماغه آجیدی ده تکرار بولدیردی .

اورته لاق ایچه قرارمشدی . شمعی الکتریکلر
پیریلدماغه باشلادی . اوزاقدن پارلاق دیزلمش بر
زنجیر کی کوزو کیوردی . چادیرلرک آرایه سکلی
بشقه بر طاتلیق آلیوردی .

مستطیلک اورتاسنه بشقه بر مستطیل علاوه
اولندی . خلق قیصه بر ساحه ده محصور قالدی .
آیریلان یکی مستطیله بر بری آرقاسنه اوطوموبیللر
آرایه لر کلکه ویان یانه دیزلمکه باشلادیلر . هوایی
فشنک سیرینه کلن تمیز و زنگین خلق . پولیسلر
اوطوموبیللره یول ویر کوستریورلر . کیجه صباحه
قدر چادیرلرده مولود اوقونورمش . عربجه مولود
تورکجه ده کی کی مؤثر و پر آهنگ دکلدر . آرتق
دونیورز . قالابالق تحمل ایدلمز بر راده ده .

عینی یولدن دونیورز . ینه بیکلرجه صاتیجیلر ،
بیکلرجه فریاده ، بیکلرجه قار . توز ، سیس کی اطرافی
قابلامش . ایشیقلر دونوق ، ایلروسی مبهم کوزو کیور .
خلق ینه خلق آقیور ، اوطوموبیللر آرایه لر بر بری
آرقاسنه دیزلمش کلیور .

اکثری روم. اولرده خدمتچیلرک یوزده دوقسانی روم قیزلریدر. بونلر بوراده یرلشورلر، جولوق چوجق صاحبی اولیورلر.

مصر تورک اولکەسیدی. محمد علی مصره خدیو اولدیغی زمان مصرده اوچ درت میلیون خلق وارمش. بوکون ۱۴۵ میلیون. اوزمان استانبولدن قاچان مصره گلش و مصره یرلشمش. بونلرک چوغی آناوود، تورک، چرکس، مشروطیتدن اول اودالق و سائر ایچون قیز تجارنی اولدیغدن بورایه چرکس قیزلرینی دولدرمشلر. طبیعی هرکس بیاضلرله اولمش. طوبراقلری خدیور بول کیسه دن اوتەکنه بریکنه داغتمشلر. زمانه پاموق تجارنی باشلامش و مصر زنکیلهشمش و بزم استانبولده مصرلی دییه طانیدیغمز زنکین و مسرف صنف وجوده گلش. بونلر املاک صاحبلی طیعی عددلری محدود. آشای طبقة ایسه یرلی مصریلرله مامور و خدمتکارلر تشکیل ایتمش. مامور و خدمتکارلر تورک، آناوود، چرکس کریدلی الخ. الحاصل عثمانلی دینن کیمسه لر بللرندمه طیانجه دیدکلری دیدک، چالقلری دودوک اولمش. یرلی مصرلی اهالی بی صویوب صوغانه چویرمشلر. هرايش قیرباجله دایاقله بوده اولمادیغی طیانجه بی چکدیمی وورو. ویررمش. اجنیلر و خرسقیانلر ایسه ایمپراطورلنک دیگر اقسامده اولدیغی کبی تجارتله اشتغال ایتمشلر. بوتون بواحوالک نتیجه سی. فلاح دینن ویرلی مصرلی اولان خلق تورکلردن صوئوشمش. عثمانلی مامورلری کتدکجه آزالمش. بالاییقی، بی طیانجه لی خدمتکارلرک ایسه زوری پارا ایتجه نجه اونلرده تکر توکر اکیلمشلر، چوغی اصانی غائب ایدمک مصر طادتلریله. یاشامنه باشلامشلر. زنکین بکلر، پاشالراوغوللرینی اوقوئمامشلر. اوقوئماقدن صوکره تورکجه اوکره نه لرینه بیله همت ایتجه مشلر. مصرده حرث اعتباریله نه اولدیغنی، عرف و عاداتک نلردن عبادت بولندیغنی بیلمه ین برنسل توره مش.

بوکون قرقنی کچنلرک هپسی بونسلدر. بو نسل تورکجه بیلمه دیکی ایچون استانبولی راقش، آوروپایه کیمش. بزم کنچلر کبی اوراده برشی اوکره نه مه مش. ساده سفاهت. آراده انکلیر اشغالی ده وار. بو صورتله مصر تورکلکینی غایب ایتمش. تورکلکینی غایب ایتدکدن ماعدا تورکلرده نفرت حی باشلامش. مفادن عودت ایدن سعد پاشا زغالول بیله ایلاک نطقنده. بن اصل دکلم (اصیلر اصلی تورک اولانلردر) فلاح، فلاح اوغلی فلاح دیوردی. غزته لرده کوردیککز کبی کونده یوز اجتماع، مجلس قورولیور. برنده تورکیا و تورکلره قارشى برتقدیر، حتی برسوز بیله یوق.

احوال یوقاریده ایضاح ایتدیکم شکلی آلدیغی وقت ظاهر آ نفوذ و شرفیزی مرحوم غازى مختار پاشا یاشاتیورمش. مختار پاشا برسوقاقدن کچرکن بوتون کچنلر سلامه دوربرمش. اوندن صوکره کان رؤف پاشا سلفنک کوردیکینی کورده مه مش. آرایه حرب عمومی گلش. بوراده کی تورکلری حبسه آتمشلر. مصرده دوغانلرک هپسی مصرلی بم دیمش. بالقان حربندن صوکره کلنلره تورک معامله سی یاممشلر. بونلرک چوغی ده بزمه حرب ایدنلرله تشریک مساعی ایتمشلر و دیگر تورکلری اشتلاقی تورکلر واسطه سیله حبس ایتدیرتمشلر. هرکسی دولاندرمشلر و تورکلکی رذیل ایتمشلر. نتیجه نتیجه: مصر تورک و عثمانلی نسلی طرفندن ضبط ایدلیدی و اوصورتله یوروتلیدی حالده بوندن بر اولکی نسلک تسیندن و حکومت مرکزیه نک اهلانن بوکون تمامیه تورکلک و عثمانلیغنی غایب ایتمش، اقتصاداً اجنیلر الده بولندیغدن بوکون بر اجنبی مستملکامی حاله کیرمش.